

Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. w 2017 r.

Działając na podstawie art. 382 § 3 Kodeksu spółek handlowych, postanowień przyjętych przez Giełdę Papierów Wartościowych „Dobrych praktyk spółek notowanych na GPW 2016” („Dobre praktyki”) oraz uchwalonych przez Komisję Nadzoru Finansowego („KNF”) „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” („Zasady”), Rada Nadzorcza Banku Millennium S.A. (dalej także: „Bank”) przedkłada niniejszym Walnemu Zgromadzeniu Banku *Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. w 2017 r.* („Sprawozdanie”).

Niniejsze Sprawozdanie obejmuje:

1. Podsumowanie działań Rady Nadzorczej (dalej także: „Rada”) oraz jej komitetów: Komitetu Audytu, Komitetu Personalnego, Komitetu Strategicznego oraz Komitetu do Spraw Ryzyka wraz z samooceną pracy Rady, zgodnie z zasadą II.Z.10.2. Dobrych praktyk,
 2. Raport z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku Millennium S.A. zgodnie z § 28 pkt 3 i 4 Zasad,
 3. Ocenę stosowania „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, uchwalonych przez KNF, zgodnie z § 27 Zasad oraz ocenę sposobu wypełniania obowiązków informacyjnych dotyczących stosowania „Dobrych praktyk spółek notowanych na GPW 2016”, zgodnie z zasadą II.Z.10.3. Dobrych praktyk,
 4. Raport z oceny racjonalności prowadzonej przez Bank Millennium S.A. działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze, zgodnie z zasadą II.Z.10.4. Dobrych praktyk,
 5. Sprawozdanie z oceny łącznego sprawozdania Zarządu z działalności Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. oraz sprawozdań finansowych Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za rok obrotowy 2017, jak również wniosku Zarządu dotyczącego podziału zysku za rok obrotowy 2017, zgodnie z art. 382 § 3 Kodeksu spółek handlowych,
 6. Ocenę sytuacji Banku Millennium S.A. w 2017 r. z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej, systemu zarządzania ryzykiem, zapewnienia zgodności oraz funkcji audytu wewnętrznego, zgodnie z zasadą II.Z.10.1. Dobrych praktyk.
- 1. Podsumowanie działań Rady Nadzorczej oraz jej komitetów: Komitetu Audytu, Komitetu Personalnego, Komitetu Strategicznego oraz Komitetu do Spraw Ryzyka wraz z samooceną pracy Rady**

Rada Nadzorcza Banku działa na podstawie ustawy Prawo bankowe, Kodeksu spółek handlowych, Statutu Banku oraz Regulaminu Rady Nadzorczej. Zgodnie z § 13 ust. 1 Statutu Banku kadencja Rady Nadzorczej trwa 3 lata.

Skład Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym obejmującym rok 2017 skład Rady Nadzorczej Banku kształtował się następująco:

1. Bogusław Kott – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
2. Nuno Manuel da Silva Amado – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
3. Dariusz Rosati – Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej,
4. Julianna Boniuk-Gorzelańczyk – członek Rady Nadzorczej,
5. Miguel de Campos Pereira de Bragança – członek Rady Nadzorczej,
6. Agnieszka Hryniewicz-Bieniek – członek Rady Nadzorczej,
7. Anna Jakubowski – członek Rady Nadzorczej,
8. Grzegorz Jędrys – członek Rady Nadzorczej,
9. David H. Klingensmith – członek Rady Nadzorczej (do dnia 31 marca 2017 r.),
10. Andrzej Koźmiński – członek Rady Nadzorczej,
11. Miguel Maya Dias Pinheiro – członek Rady Nadzorczej,
12. Rui Manuel da Silva Teixeira – członek Rady Nadzorczej.

Pan David H. Klingensmith złożył, ze skutkiem na dzień 31 marca 2017 r., rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Banku. W nawiązaniu do tej okoliczności, zgodnie z rekomendacją II.R.5. Dobrych praktyk, Walne Zgromadzenie Banku podjęło uchwałę nr 26/2017 z 31 marca 2017 r., stosownie do której został ustanowiony jedenastoosobowy skład Rady Nadzorczej.

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami, co najmniej połowa członków Rady, w tym jej Przewodniczący, legitymuje się obywatelstwem polskim. Dobre praktyki oraz Zasady nakładają ponadto na spółki giełdowe obowiązek wyboru do rad nadzorczych odpowiedniej liczby członków niezależnych. W Radzie Nadzorczej Banku Millennium S.A. kryteria niezależności w okresie sprawozdawczym spełniali: Pani Agnieszka Hryniewicz-Bieniek, Pani Anna Jakubowski, Pan Grzegorz Jędrys oraz Pan David H. Klingensmith (zasiadający w Radzie do dnia 31 marca 2017 r.). Pan Dariusz Rosati i Pan Grzegorz Jędrys posiadali również kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej. Zgodnie z najlepszą wiedzą, Rada Nadzorcza nie stwierdziła istnienia związków lub okoliczności, które mogły wpływać na spełnianie przez wyżej wymienionych członków Rady Nadzorczej kryteriów niezależności w okresie sprawozdawczym.

W ocenie Rady Nadzorczej, jej skład osobowy zapewniał gwarancję wysokich kwalifikacji, doświadczenia zawodowego i znajomości polskiego rynku finansowego oraz dawał rękojmię należytego wykonywania powierzonych zadań. Poszczególni członkowie Rady posiadali kompetencje do odpowiedniego sprawowania obowiązków nadzorczych wynikające z ich wykształcenia, posiadanej wiedzy i umiejętności. Ponadto, skład Rady był zróżnicowany pod względem płci i wieku. Życiorysy zawodowe Członków Rady są zamieszczone na stronie internetowej Banku.

Czynności Rady Nadzorczej w okresie sprawozdawczym

Rada Nadzorcza, kierując się dbałością o prawidłowe i bezpieczne funkcjonowanie Banku, wykonywała - z zachowaniem najwyższej staranności - nadzór nad działalnością Banku, przede wszystkim podczas posiedzeń, podejmując wymagane rozstrzygnięcia. W posiedzeniach Rady stale uczestniczyli również członkowie Zarządu, a także inne zaproszone osoby przedstawiające Radzie określone zagadnienia.

W 2017 r. odbyło się pięć posiedzeń Rady Nadzorczej – wszystkie przy obecności członków Rady w liczbie przekraczającej minimalne quorum konieczne do podejmowania uchwał. Przedmiotem obrad na posiedzeniach były w szczególności kwestie z następujących obszarów:

- 1) finanse, w tym:
 - zatwierdzenie Strategii Banku i Grupy Kapitałowej Banku na lata 2018 – 2020,
 - zatwierdzenie Budżetu Grupy Kapitałowej Banku na lata 2018-2020,

- ustanowienie Trzeciego Programu Emisji Bankowych Papierów Wartościowych Banku o wartości nominalnej nie wyższej niż 1.500.000.000 PLN,
 - opiniowanie transakcji ze spółką zależną Millennium Leasing Sp. z o.o.,
 - analiza bieżących wyników Grupy Kapitałowej Banku oraz linii biznesowych,
- 2) audyt, w tym:
- wybór firmy audytorskiej Banku i Grupy Kapitałowej Banku na rok 2018,
 - zatwierdzenie planu audytów na rok 2017,
 - informacja dotycząca systemu kontroli wewnętrznej,
 - raport o zapewnieniu zgodności,
- 3) monitorowanie skuteczności systemu zarządzania ryzykiem w Banku, w tym:
- zatwierdzenie Strategii Ryzyka Grupy Kapitałowej Banku w latach 2018-2020,
 - bieżąca analiza zarządzania ryzykiem,
 - zatwierdzenie Planu kapitałowego i awaryjnego planu kapitałowego Grupy Kapitałowej Banku,
 - zatwierdzenie Planu płynności Grupy Kapitałowej Banku oraz Awaryjnego planu płynności Banku, jak również dokonanie jego przeglądu,
 - aktualizacja Zasad Zarządzania i Planowania Kapitałowego,
 - informacja o przeglądzie Zasad szacowania kapitału wewnętrznego,
 - informacja o postępie prac nad ustawowymi inicjatywami dotyczącymi rozwiązania problemu kredytów mieszkaniowych w walutach obcych,
- 4) inne sprawy, w tym:
- zatwierdzenie zmiany wewnętrznego podziału kompetencji Członków Zarządu Banku,
 - wskazanie członka Rady Nadzorczej i zatwierdzenie członka Zarządu Banku właściwych w sprawie notyfikacji naruszeń przepisów prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych oraz zatwierdzenie „Zasad zgłaszania naruszeń Radzie Nadzorczej w Banku”,
 - zmiany w składzie osobowym komitetów Rady,
 - aktualizacja Polityki wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie Banku w zakresie listy osób podejmujących ryzyko,
 - ocena stopnia wdrożenia w Banku standardów wskazanych w wytycznych IT dla firm inwestycyjnych, wprowadzonych przez KNF,
 - aktualizacja strategii IT i bezpieczeństwa IT. Okresowy raport dotyczący obszaru informatyki, w tym bezpieczeństwa informatycznego (zgodnie z wymogami Rekomendacji D KNF),
 - zatwierdzenia „Planu naprawy dla Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A.” (zgodnie z wymogami ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji),
 - ustalenie tekstu jednolitego Statutu Banku Millennium S.A.,
 - zatwierdzenie dokumentów przedkładanych Walnemu Zgromadzeniu.

Ponadto, Rada informowana była zarówno o najważniejszych wydarzeniach i decyzjach Zarządu mających miejsce pomiędzy poszczególnymi posiedzeniami, jak również o sytuacji makroekonomicznej i działalności banków konkurencyjnych, dzięki czemu dysponowała odpowiednią wiedzą odnośnie otoczenia rynkowego i pozycji Banku w stosunku do innych instytucji finansowych.

Niezależnie od prac w ramach Rady Nadzorczej, jej członkowie pracowali również w ramach stałych komitetów Rady Nadzorczej.

CZYNNOŚCI KOMITETÓW RADY

A. Czynności Komitetu Audytu w okresie sprawozdawczym

Od 01.01.2017 r. do 31.03.2017 r. Komitet Audytu Rady Nadzorczej Banku działał w następującym składzie:

Przewodniczący Komitetu: Pan Grzegorz Jędrys
Członek Komitetu: Pan Bogusław Kott
Członek Komitetu: Pani Julianna Boniuk-Gorzelańczyk
Członek Komitetu: Pan Miguel de Campos Pereira de Bragança
Członek Komitetu: Pan David H. Klingensmith
Członek Komitetu: Pan Dariusz Rosati

W następstwie rezygnacji z dniem 31.03.2017 r. Pana Davida H. Klingensmitha z funkcji Członka Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu, dnia 21.04.2017 r. Rada Nadzorcza dokonała wyboru Pani Anny Jakubowski w skład Komitetu Audytu (Uchwała nr 11/2017 Rady Nadzorczej). W związku z wejściem w życie nowej ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym i wynikającej z niej konieczności zapewnienia odpowiedniej reprezentacji członków niezależnych w składzie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej, członkowie Komitetu Audytu: Pan Dariusz Rosati oraz Pani Julianna Boniuk-Gorzelańczyk złożyli rezygnację z członkostwa w Komitecie. Dnia 27.10.2017 r. Rada Nadzorcza dokonała wyboru Pani Agnieszki Hryniewicz-Bieniek w skład Komitetu Audytu (Uchwała nr 19/2017 Rady Nadzorczej).

Według stanu na dzień 31.12.2017 r. Komitet Audytu Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. działa w następującym składzie:

Przewodniczący Komitetu: Pan Grzegorz Jędrys *członek niezależny*
Członek Komitetu: Pan Bogusław Kott
Członek Komitetu: Pan Miguel de Campos Pereira de Bragança
Członek Komitetu: Pani Anna Jakubowski *członek niezależny*
Członek Komitetu: Pani Agnieszka Hryniewicz-Bieniek *członek niezależny*

Tym samym Bank wypełnił wymogi Art. 129 ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym, zapewniając, iż większość członków Komitetu Audytu, w tym jego przewodniczący, spełnia kryteria niezależności.

Zakres działania Komitetu Audytu Rady Nadzorczej określony jest w Statucie Banku.

W roku 2017 odbyło się pięć posiedzeń Komitetu Audytu, a także raz Komitet podejmował decyzje w trybie obiegowym (16.11.2017 r.).

Przedmiotem stałych analiz w trakcie posiedzeń Komitetu w 2017 roku były następujące kwestie:

1. Działalność Departamentu Audytu Wewnętrznego wraz ze zidentyfikowanymi istotnymi ustaleniami, wydanymi zaleceniami oraz efektywnością monitorowania procesu ich realizacji.
2. Przegląd efektywności, adekwatności i skuteczności Systemu Kontroli Wewnętrznej w Banku.
3. Monitorowanie działań Audytora Zewnętrznego Banku, w tym jego niezależności oraz kluczowych ustaleń w odniesieniu do procesu sprawozdawczości finansowej.
4. Zagadnienia z obszarów ryzyka, finansów, zapewnienia zgodności oraz reklamacji klientów w oparciu o informacje przedstawiane przez jednostki Banku oraz Audytora Zewnętrznego.

5. Wspieranie działań w zakresie zwiększenia skuteczności i poprawy jakości realizacji funkcji audytu wewnętrznego.
6. Relacje z organami nadzorczymi, w szczególności informacje o przebiegu i wynikach inspekcji KNF oraz działaniach podejmowanych przez Bank w celu wdrożenia zaleceń poinspekcyjnych.

Porządek obrad Komitetu Audytu obejmował zagadnienia określone w stałej agendzie posiedzeń Komitetu zaakceptowanej przez Radę Nadzorczą

W trakcie posiedzeń Komitetu Audytu Rady Nadzorczej w roku 2017 przedmiotem obrad były następujące zagadnienia:

1. **Sprawozdania z działalności Departamentu Audytu Wewnętrznego („DAW”)** zawierające ocenę ryzyka audytowanych procesów oraz stopień realizacji zadań wymienionych w zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą Planie Audytu na 2017 r.

Działalność Audytu Wewnętrznego w Banku podlegała systematycznemu nadzorowi i ocenie ze strony Komitetu Audytu. Komitet Audytu pozytywnie ocenił i zarekomendował do zatwierdzenia Radzie Nadzorczej, przygotowany na bazie analizy obszarów ryzyka, roczny Plan Audytu na 2017 r. oraz zaakceptował informację o wykonaniu Planu za 2016 r. W trakcie poszczególnych posiedzeń Komitetu omawiane były istotne ustalenia zidentyfikowane przez audyt wraz z uzgodnionymi środkami zaradczymi. Szczegółowej analizie poddawany był proces monitorowania realizacji zaleceń poaudytowych, w tym zaleceń H o najwyższym priorytecie realizacji. Do oceny efektywności monitorowania wdrażania zaleceń wykorzystywane są wskaźniki KRI [Key Risk Indicator].

Komitet Audytu wspierał działania mające na celu systematyczne podwyższanie jakości oraz standardów pracy audytu wewnętrznego w Banku. Na posiedzeniu w październiku 2017 r. zapoznał się i zaakceptował wyniki Samooceny Jakości Departamentu Audytu Wewnętrznego przeprowadzonej przez pracowników DAW. W roku 2017 nastąpiły istotne zmiany w otoczeniu regulacyjnym audytu wewnętrznego – w życie weszły: (a) Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6.03.2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach oraz (b) nowa Rekomendacja H wydana przez KNF w kwietniu 2017 r. dotycząca systemu kontroli wewnętrznej. W celu dostosowania działalności Banku do nowych regulacji – opracowano „Kartę Audytu – zasady działalności audytu wewnętrznego w Banku Millennium”, która zastąpiła dotychczas funkcjonujący „Regulamin wykonywania audytu wewnętrznego”. „Karta Audytu” została zaakceptowana przez Komitet na posiedzeniu dnia 26.10.2017 r. Na tym samym posiedzeniu Komitet zatwierdził „Program doskonalenia kwalifikacji Pracowników DAW na lata 2018-20”.

Kierujący Audytem Wewnętrznym ma zapewniony stały i bezpośredni kontakt z Członkami Komitetu, a na jednym posiedzeniu w ciągu roku, w trakcie zamkniętej części posiedzenia, omawiana jest z nim sytuacja kadrowa Departamentu Audytu Wewnętrznego oraz polityka wynagrodzeń audytorów.

Komitet pozytywnie ocenia działalność kontroli instytucjonalnej w Banku, która wykonywana jest z zapewnieniem niezależności, zgodnie z zaplanowanym zakresem, skutecznie identyfikując słabości mechanizmów kontrolnych, a jednocześnie jest wsparciem merytorycznym dla innych jednostek Banku.

2. **Monitorowanie działań Audytora Zewnętrznego Banku.** Informacje PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. („PwC”) na temat istotnych ustaleń w zakresie raportowania finansowego w Banku, jako wynik kwartalnych przeglądów przeprowadzanych przez Audytora Zewnętrznego, były przedmiotem dyskusji podczas czterech posiedzeń Komitetu w 2017 r.

Niezależnie od dyskusji na temat bieżących ustaleń Audytora w zakresie raportowania finansowego, tematem szczególnej uwagi i dyskusji Komitetu oraz Audytora Zewnętrznego była znowelizowana Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym, wprowadzająca szereg zmian w zasadach

funkcjonowania biegłych rewidentów takich, jak obowiązkową rotację firm audytorskich oraz istotne zmiany w raportowaniu wykonywanym przez biegłego rewidenta.

Bieżąca i systematyczna komunikacja Audytora Zewnętrznego z Komitetem Audytu służy zapewnieniu właściwej niezależności i wymaganych standardów oraz odpowiedniej jakości świadczonych usług funkcji rewizji finansowej. Jednocześnie usługi nieaudytowe oraz poszerzanie zakresu usług audytowych powierzanych Audytorem Zewnętrznemu podlegały zatwierdzeniu przez Komitet Audytu.

Komitet Audytu rozpatrzył wniosek Zarządu i przyjął uchwałę o rekomendowaniu Radzie Nadzorczej wyboru PwC jako firmy audytorskiej Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku na kolejny rok 2018.

- 3. Monitorowanie sprawozdawczości finansowej.** Na pierwszym posiedzeniu w 2017 r., Departament Finansów i Sprawozdawczości przekazał Komitetowi informację dotyczącą procesu sprawozdawczości finansowej, obejmującą: monitorowanie zgodności standardów księgowych stosowanych przez Grupę Banku Millennium z regulacjami prawnymi, nadzór nad stosowanymi przez Grupę zasadami rachunkowości, a także dotrzymywanie terminów sprawozdawczych i monitorowanie zmian mogących negatywnie wpłynąć na proces sprawozdawczy.

Podstawowymi wyzwaniem w 2017 r. w obszarze sprawozdawczości finansowej były kontynuacja wdrażania MSSF 9 i dostosowanie procesu sprawozdawczego do nowych wymogów wynikających z wejścia w życie MSSF 9. Standard MSSF 9 prezentuje nowe podejście w raportowaniu strat kredytowych w sprawozdaniach finansowych Banku. Z punktu widzenia utraty wartości, zastępuje model poniesionej straty (incurred loss) z MSR 39 modelem „oczekiwanej straty kredytowej” (ECL - Expected Credit Loss). Standard MSSF 9 będzie obowiązywał od 1.01.2018 r., a jego wdrożenie wpłynie na wzrost poziomu rezerw oraz odpowiadającą temu zdarzeniu redukcję kapitałów własnych przy zastosowaniu standardu po raz pierwszy. „Projekt MSSF 9 w Grupie Millennium” realizowany był w współpracy z KPMG, a ostatecznie wypracowane rozwiązania podlegały weryfikacji Audytora Zewnętrznego - PwC.

Pierwsze posiedzenie Komitetu Audytu w 2017 r. poświęcone zostało także analizie informacji Zarządu o Sprawozdaniu Rocznym Banku i Grupy za rok 2016 oraz wnioskowi Biegłego Rewidenta PwC z badania tychże sprawozdań. Uwzględniając pozytywną Opinię Biegłego Rewidenta, Komitet Audytu przyjął Uchwałę w sprawie rekomendowania Radzie Nadzorczej pozytywnej oceny Sprawozdań Rocznych za rok 2016.

W grudniu 2017 r. Komitet Audytu otrzymał w trybie obiegowym, zatwierdzony przez Zarząd Banku i Komitet Ryzyka, szczegółowy raport z wdrożenia Standardu MSSF 9, prezentujący przyjęte główne założenia, zasady i modele oraz szacunki w zakresie wpływu Standardu na poziom odpisów aktualizujących oraz pozycję kapitałową Banku.

- 4. Wyniki dorocznego Przeglądu Systemu Kontroli Wewnętrznej (ICS) 2017,** przeprowadzonego w Banku i spółkach Grupy Banku za okres od 1 czerwca 2016 r. do 31 maja 2017 r.

Wymóg przeglądu systemu kontroli wewnętrznej w Banku wynika z uregulowań nadzorczych zarówno polskich, jak i portugalskich, i zgodnie z jednolitymi wytycznymi dla Grupy BCP, w 2017 r. był realizowany przy współpracy z Audytorem Zewnętrznym Grupy BCP - Deloitte.

W oparciu o wyniki przeglądu Komitet przyjął uchwałę w sprawie wydania „Opinii Komitetu Audytu Rady Nadzorczej na temat adekwatności i skuteczności Systemu Kontroli Wewnętrznej”. W opinii uznano, iż System Kontroli Wewnętrznej, jako całość (w tym środowisko kontroli, system zarządzania ryzykiem, system informacji i komunikacji oraz monitorowania kontroli wewnętrznej) zapewnia odpowiednią i skuteczną reakcję we wszystkich istotnych aspektach, stosownie do wymogów regulacyjnych. Opinię Komitetu wraz z opinią Audytora Zewnętrznego Grupy BCP (Deloitte) dołączono do Raportu z przeglądu Systemu Kontroli Wewnętrznej w Banku Millennium, który został przekazany Bankowi Portugalii.

- 5. Organy nadzorcze.** Komitet Audytu poświęcał wiele uwagi relacjom Banku z organami nadzorczymi, w szczególności KNF. Na każdym posiedzeniu Komitetu Audytu, Departament Audytu Wewnętrznego prezentował i omawiał status wdrażania rekomendacji KNF

wydanych w ramach działań pionspekcyjnych, oraz w związku z wnioskiem o stosowanie metody IRB. Wszystkie rekomendacje wydane przez KNF były realizowane zgodnie z przyjętym przez Bank harmonogramem.

Komitet Audytu zapoznał się także z Planem Naprawy dla Grupy Kapitałowej Banku, który podlegał w roku 2017 dostosowaniu do zgłoszonych przez KNF uwag.

Ponadto stałym elementem posiedzeń Komitetu Audytu była analiza korespondencji kierowanej w kluczowych kwestiach do Banku przez KNF. Kwestie te dotyczyły przede wszystkim: procesu BION i ocen uzyskiwanych przez Bank, wyników Inspekcji Problemowej przeprowadzonej w Banku w 2017 r. oraz harmonogramu zaleceń wydanych w jej wyniku, a także dodatkowych wymogów kapitałowych.

6. **Informacje na temat realizacji przez Bank Polityki Zgodności** oraz działalności Departamentu Zapewnienia Zgodności.

Przedmiotem analizy w trakcie posiedzeń Komitetu w minionym roku były główne cele Polityki Zgodności, Mapa Ryzyka braku zgodności, monitorowanie ryzyka braku zgodności poszczególnych obszarów działalności Banku, w tym kredytów konsumenckich, produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych, realizacja programu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu, wyniki identyfikacji transakcji podejrzanych, zakres współpracy z instytucjami zewnętrznymi, realizowane inicjatywy Departamentu Zapewnienia Zgodności, zwłaszcza związane ze zmianami regulacyjnymi w zakresie organizacji systemu kontroli wewnętrznej (Rekomendacja H – KNF, Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej) i ich implementacja w Banku.

Dodatkowo, w związku z wejściem w życie ustawy z 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym, Departament Zapewnienia Zgodności opracował, a Komitet Audytu zatwierdził „Politykę wyboru i współpracy z firmami audytorskimi” implementującą odpowiednie przepisy tej ustawy.

7. Komitet Audytu z uwagą zapoznawał się z informacjami na temat **prawidłowości kształtowania się relacji Banku z klientami** szczególnie w kontekście otrzymywanych reklamacji. W materiałach Departamentu Audytu Wewnętrznego na każdym posiedzeniu prezentowane były wnioski dotyczące reklamacji otrzymywanych przez Bank za pośrednictwem KNF. Na dwóch posiedzeniach w roku prezentowane były także Informacje dotyczące reklamacji składanych przez Klientów Banku, przygotowane przez Departament Jakości.

Ponadto, należytej uwadze w tym zakresie, poddawane były skargi klientów Banku kierowane do wiadomości Rady Nadzorczej Banku. W 2017 r. Komitet uzyskał informację na temat działań podjętych przez Bank w związku ze skargami Klientów. Komitet nie wniósł zastrzeżeń do działań Banku w przedmiotowych sprawach.

Dodatkowo, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym, dokonano przeglądu i dostosowania dotychczas obowiązującego „Regulaminu Komitetu Audytu Rady Nadzorczej” do wymogów nowej ustawy. Wprowadzone zmiany dotyczyły m.in.: składu Komitetu (liczby członków niezależnych od Banku), quorum wymaganego do podejmowania decyzji, wymogów dotyczących wiedzy i umiejętności członków Komitetu, kompetencji i zakresu zadań wykonywanych przez Komitet, kontrolowania i monitorowania niezależności biegłego rewidenta, opracowania polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania, polityki świadczenia przez firmę audytorską dozwolonych usług niebędących badaniem, określania procedury wyboru firmy audytorskiej i możliwości podejmowania decyzji bez odbycia posiedzenia (w trybie obiegowym).

B. Czynności Komitetu Personalnego w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym, obejmującym rok 2017, skład Komitetu Personalnego obecnej kadencji nie uległ zmianie i przedstawiał się następująco:

- Andrzej Koźmiński – Przewodniczący
- Nuno Manuel da Silva Amado
- Miguel de Campos Pereira de Bragança
- Bogusław Kott

Skład osobowy Komitetu zapewnia odpowiedni poziom nadzoru nad powierzonymi obszarami działalności Banku, a szczególnie członkowie dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków, co poparte jest ich wykształceniem i doświadczeniem zawodowym.

Kompetencje Komitetu zostały określone w § 18 ust. 6 Statutu Banku oraz w § 6 pkt 8 Regulaminu Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. i obejmują w szczególności:

- ocenianie kandydatów na członków Zarządu Banku,
- ustalanie warunków zatrudnienia nowo powołanych członków Zarządu Banku,
- negocjowanie zmiany warunków zatrudnienia członków Zarządu Banku,
- w odniesieniu do członków Zarządu, określanie kryteriów ocen, dokonywanie oceny pracy (z uwzględnieniem polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze) oraz ustalanie premii rocznych,
- ustalanie warunków ustania zatrudnienia członków Zarządu Banku,
- opiniowanie i monitorowanie polityki zmiennych składników wynagrodzeń, a ponadto na podstawie raportów o dokonanych wypłatach, wydawanie rekomendacji w zakresie:
 - o wysokości i składników wynagrodzeń, kierując się ostrożnym i stabilnym zarządzaniem ryzykiem, kapitałem i płynnością oraz długookresowym dobrem Banku,
 - o wynagrodzenia zmiennego osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku związane z zarządzaniem ryzykiem oraz zachowaniem zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

W roku 2017 członkowie Komitetu, w celu prawidłowej realizacji zadań Komitetu, podejmowali działania zarówno w trakcie posiedzeń, jak i poza nimi, poprzez przeprowadzanie wzajemnych konsultacji oraz spotkań i rozmów z innymi osobami, w tym z członkami Zarządu Banku, zwłaszcza w celu wspierania organów Banku w zakresie kształtowania i realizacji obowiązującej w Banku polityki wynagrodzeń.

W omawianym okresie przeprowadzone zostało jedno posiedzenie Komitetu, w trakcie którego obecni byli wszyscy członkowie Komitetu, którzy poddali analizie dostarczone informacje oraz podjęli stosowne decyzje w formie uchwał. Przedmiotem obrad posiedzenia były następujące zagadnienia:

- informacja o decyzjach dotyczących premii za rok 2016 dla tzw. Risk Takers, nie będących członkami Zarządu Banku;
- ponowna ocena poszczególnych członków Zarządu Banku i ustalenie zasad wypłaty części zatrzymanej premii za lata 2013, 2014 i 2015 członkom Zarządu Banku, którzy pełnili funkcje w tych latach;
- ocena wyników pracy poszczególnych członków Zarządu Banku w 2016 r. i przyznanie poszczególnym członkom Zarządu za ten okres premii na zasadach określonych w Polityce wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Grupie Banku Millennium S.A.;
- analiza procesu ustalania kwot wypłaty stałych i zmiennych składników wynagrodzenia osobom zajmującym stanowiska kierownicze stosownie do polityki wynagrodzeń, a w szczególności zgodnie ze szczegółowymi zasadami przyznawania i wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia, z uwzględnieniem dobra Banku w aspekcie długookresowym, dbałości o ochronę interesów klientów oraz unikania nadmiernej ekspozycji na ryzyko.

C. Czynności Komitetu Strategicznego w okresie sprawozdawczym

W roku 2017 skład Komitetu Strategicznego Rady Nadzorczej („Komitet”) obecnej kadencji nie uległ zmianie i przedstawiał się następująco:

- Bogusław Kott – Przewodniczący
- Nuno Manuel da Silva Amado
- Miguel de Campos Pereira de Bragança
- Agnieszka Hryniewicz-Bieniek
- Anna Jakubowski
- Andrzej Koźmiński
- Miguel Maya Dias Pinheiro
- Dariusz Rosati

Skład osobowy Komitetu zapewnia odpowiedni poziom nadzoru powierzonego obszaru działalności Banku, a poszczególne członkowie dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków, wynikającą z ich wykształcenia i doświadczenia zawodowego.

Kompetencje Komitetu, określone w Statucie Banku Millennium S.A. (§ 18 ust. 7) oraz w Regulaminie Rady Nadzorczej Banku Millennium S.A. (§ 6 pkt 8¹), obejmują w szczególności:

- badanie trendów makroekonomicznych,
- badanie nowych trendów, wydarzeń i nowych rozwiązań w sektorze bankowym,
- analizę pozycji konkurencyjnej Banku i wzorców referencyjnych,
- analizę i rekomendowanie strategii długookresowej, celów i zadań Banku.

W omawianym okresie prace Komitetu prowadzone były zarówno w trakcie formalnych posiedzeń oraz innych spotkań i konsultacji indywidualnych.

W 2017 r. odbyły się dwa posiedzenia Komitetu, w czasie których szczególnie wnikliwej analizie poddane zostały zagadnienia związane z opracowaniem założeń i celów rozwojowych Banku ujętych w Strategii Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. na lata 2018 – 2020. Wyniki analiz Komitetu Strategicznego zaprezentowane zostały Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej i znalazły swoje odzwierciedlenie w przyjętym przez Bank dokumencie końcowym zaktualizowanej Strategii, opublikowanym w IV kw. 2017 r. W obszarze zainteresowania członków Komitetu znalazła się także problematyka związana z sytuacją makroekonomiczną oraz specyfiką ekonomiczną i regulacyjną polskiego sektora bankowego, jak również analizą trendów w zakresie innowacyjnych rozwiązań informatycznych i ich wykorzystania w rozwoju działalności bankowej.

Wszyscy Członkowie Komitetu brali aktywny udział w poszczególnych posiedzeniach, gwarantując prawidłowy przebieg prac.

D. Czynności Komitetu do Spraw Ryzyka w okresie sprawozdawczym

W 2017 r. skład osobowy Komitetu do Spraw Ryzyka uległ zmianie z dniem 31.03.2017 r. w następstwie złożenia rezygnacji przez Pana Davida H. Klingensmith i wybrania na jego miejsce Pana Grzegorza Jędrysa. Dodatkowo, w dniu 27 października 2017 r., w skład Komitetu została wybrana Pani Julianna Boniuk-Gorzelańczyk i skład Komitetu przedstawia się następująco:

- Pan Dariusz Rosati – Przewodniczący
- Pan Bogusław Kott
- Pan Miguel de Campos Pereira de Bragança
- Pan Miguel Maya Dias Pinheiro
- Pan Grzegorz Jędryś
- Pani Julianna Boniuk-Gorzelańczyk

Skład osobowy Komitetu zapewnia odpowiedni poziom nadzoru nad powierzonym obszarem działalności Banku, a poszczególne członkowie dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków, wynikającą z ich wykształcenia, wiedzy i doświadczenia zawodowego.

W roku 2017 odbyły się cztery posiedzenia Komitetu. Okresowym analizom na posiedzeniach Komitetu podlegały informacje o zarządzaniu ryzykiem, a w szczególności:

- Ogólne informacje o ryzyku kredytowym, przegląd poziomu „apetytu na ryzyko”, główne czynniki wzrostu kredytów, kształtowanie się parametrów ryzyka kredytowego oraz rentowność głównych segmentów działalności, ryzyko rynkowe i ryzyko stopy procentowej wraz ze szczegółową analizą limitów ustalonych przez Bank oraz analizą wrażliwości na stopę procentową;
- Zarządzanie płynnością, analiza pozycji płynnościowej Banku, realizacja ustalonych limitów oraz monitorowanie kształtowania się głównych wskaźników płynności;
- Ryzyko operacyjne, przedstawienie głównych zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie Banku;
- Informacje nt. zarządzania kapitałem, w szczególności w zakresie kształtowania się współczynników kapitałowych oraz kapitału wewnętrznego;
- Informacje o działalności Banku w zakresie bankassurance, analiza oferty Banku oraz kształtowania się biznesu w zakresie wolumenów i zyskowności, z uwzględnieniem także ryzyka operacyjnego, zgodności i ryzyka prawnego tej działalności.

Ponadto, na jednym z posiedzeń, Komitet przeanalizował i omówił ryzyko prawne, ze szczegółową analizą postępowań sądowych z udziałem Banku.

W czasie posiedzeń Komitetu omawiano także inne zagadnienia takie jak:

- Rekomendacje Komitetu Stabilności Finansowej i projekt ustawy o zwrocie spreadów walutowych pobieranych od kredytów hipotecznych;
- Działalność faktoringowa w Banku Millennium S.A.;
- Pozycja kapitałowa i wzrost wymaganych wskaźników kapitałowych;
- Wyniki testów warunków skrajnych w Banku Millennium S.A.;
- Raport odnośnie zarządzania ryzykiem modeli w Banku Millennium S.A.;
- Informacje o postępie prac nad ustawowymi inicjatywami dot. rozwiązania problemu kredytów mieszkaniowych w walutach obcych.

Ocena działalności Rady Nadzorczej w 2017 r.

W całym roku 2017 Rada wykonywała stały i bieżący nadzór nad działalnością Banku zgodnie ze swoimi kompetencjami oraz wymogami prawnymi dotyczącymi spółek akcyjnych i banków. Stosownie do wytycznych zawartych w Dobrych Praktykach oraz Zasadach, Rada Nadzorcza dokonała oceny swojej działalności w 2017 r. W efekcie tej oceny Rada Nadzorcza stwierdziła uczciwe, rzetelne i należyte wykonanie obowiązków przez swoich członków. Duże zaangażowanie członków Rady Nadzorczej w jej prace przełożyło się na wysoką frekwencję podczas posiedzeń oraz aktywny udział w dyskusjach dotyczących przedstawianych na nich spraw. W opinii Rady, w okresie sprawozdawczym obejmującym rok 2017, zarówno jej prace, jak i prace prowadzone w ramach Komitetów Rady, cechowały się wysoką efektywnością, transparentnością oraz były zgodne z najlepszymi standardami rynkowymi spółek giełdowych.

Rada Nadzorcza nie stwierdziła, aby wystąpił konflikt interesów powstały na skutek aktywności zawodowej lub pozazawodowej któregośkolwiek z Członków Rady mogący wpłynąć negatywnie na jego reputację.

Mając na uwadze uzyskane wyniki i całokształt działalności Banku, Rada Nadzorcza wnosi o udzielenie wszystkim członkom organów Banku absolutorium z wykonania czynności w 2017 roku.

2. Raport z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku Millennium S.A.

Rada Nadzorcza stwierdza, że działania podejmowane w ramach stosowanej w Grupie Banku Millennium polityki wynagrodzeń odzwierciedlały wymóg bezpiecznego zarządzania

zmiennymi składnikami wynagrodzeń oraz reagowania na zmieniające się otoczenie rynkowe, w szczególności:

- stosowano uzasadnione zróżnicowanie zasad kształtowania wynagrodzeń zmiennych w zależności od wpływu na wyniki banku, specyfikę zadań oraz wpływu na profil ryzyka Grupy Banku Millennium,
- budżet wynagrodzeń zmiennych przyznany poszczególnym grupom pracowników stanowił dodatkowe, motywacyjne wynagrodzenie – premie nie stanowiły w żadnej linii biznesowej czy spółce głównego źródła dochodów,
- polityka wynagrodzeń stosowana wobec Członków Zarządu jest oceniona jako spełniająca swoje zadania – wynagradzania za konsekwentne wdrażanie skutecznej i przynoszącej efekty strategii biznesowej Grupy,
- w ramach projektu przygotowującego wdrożenie MIFiD2 dokonano wszechstronnego przeglądu zasad premiowych pod kątem generowania ewentualnego konfliktu interesów między pracownikami a Klientami Banku - wprowadzono zasadę monitoringu wszystkich zasad premiowych przez Departament Zapewnienia Zgodności.

W okresie sprawozdawczym Zarząd Banku przedstawił Komitetowi Personalnemu Rady Nadzorczej okresową informację dotyczącą funkcjonowania polityki wynagrodzeń w Grupie Banku Millennium, ze szczególnym uwzględnieniem wielkości wypłat wynagrodzenia zmiennego za poprzedni okres premiowy (2016 r.) pracownikom zajmującym stanowiska kierownicze i zidentyfikowanym jako podejmujący decyzje o wpływie na profil ryzyka Grupy Banku Millennium. Zaprezentowano wysokość puli premiowej za 2016 r. oraz łączną aktualną wartość odroczonej w postaci akcji fantomowych pozostałych do wypłaty w ramach programów z poprzednich lat. Komitet Personalny zapoznał się również z wysokością łącznego wynagrodzenia osób odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem, audyt i zapewnienie zgodności.

Rada Nadzorcza wyraża niniejszym pozytywną opinię na temat stosowanej w Grupie Banku Millennium polityki wynagrodzeń.

3. Ocena stosowania „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” uchwalonych przez KNF oraz ocena sposobu wypełniania obowiązków informacyjnych w zakresie stosowania „Dobrych praktyk spółek notowanych na GPW 2016”

Rada Nadzorcza, po zapoznaniu się ze stosownymi raportami, stwierdza, że Bank w roku 2017 właściwie realizował „Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, uchwalone przez KNF, w zakresie ustalonym uchwałami organów Banku (uchwała nr 24 Walnego Zgromadzenia z dnia 21 maja 2015 r., uchwała nr 12/2014 Rady Nadzorczej z dnia 12 grudnia 2014 r. i uchwała nr 95/2014 Zarządu Banku z dnia 10 grudnia 2014 r.). Zastosowane w Banku rozwiązania i mechanizmy służące wdrożeniu oraz realizacji Zasad, należyście uwzględniają ujęte w Zasadach cele w powiązaniu z potrzebami optymalnej organizacji działalności Banku.

Podobnie w odniesieniu do obowiązujących w 2017 r. Dobrych praktyk, Rada Nadzorcza ocenia, że Bank w sposób prawidłowy wypełniał obowiązki informacyjne w zakresie realizowania zasady „stosuj lub wyjaśnij” oraz w zakresie informacji bieżących i okresowych. W 2017 r., podobnie jak w latach ubiegłych, Bank przestrzegał wszystkich zasad zawartych w zbiorze Dobrych praktyk z wyjątkiem jednej, o czym Bank poinformował i informacja ta była opublikowana na stronie internetowej Banku.

4. Raport z oceny racjonalności prowadzonej przez Bank Millennium S.A. działalności sponsoringowej, charytatywnej lub innej o zbliżonym charakterze

Bank, we współpracy z instytucjami pozarządowymi i społecznymi, realizuje programy edukacji finansowej, programy promujące kulturę, wspierające rozwój społeczności lokalnych oraz rozwój innowacyjności w polskiej gospodarce.

Stosowanie przez Bank zasad zrównoważonego rozwoju zostało potwierdzone w zewnętrznych ocenach. Od 2011 roku Bank znajduje się w składzie Indeksu RESPECT, który obejmuje spółki odpowiedzialne społecznie notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. W 2017 roku Bank został również włączony w skład FTSE4Good Emerging Index. Jest to jeden z indeksów firmy FTSE Russell zajmującej się oceną największych instytucji finansowych w zakresie działań na rzecz ochrony środowiska, odpowiedzialności społecznej i ładu korporacyjnego. Konsekwencję w budowaniu zrównoważonej firmy doceniono zarówno w Polsce jak i za granicą. Bank został wyróżniony w Rankingu Odpowiedzialnych Firm - zestawieniu największych polskich przedsiębiorstw ocenianych pod kątem jakości zarządzania społeczną odpowiedzialnością biznesu oraz nagrodzony Srebrnym Listkiem CSR. Bank Millennium został również uznany za Najlepszy Bank w Europie Środkowo-Wschodniej w kategorii Biznes Społecznie Odpowiedzialny (CSR). Międzynarodowy magazyn branży finansowej Euromoney docenił spółkę za transparentny sposób prezentowania działań CSR, różnorodność i złożoność programów, a przede wszystkim innowacyjne podejście do klientów sprawiające, że korzystanie z usług Banku Millennium jest proste i łatwe. Jako mecenas festiwalu filmowego Millennium Docs Against Gravity, Bank został nominowany do prestiżowej nagrody kulturalnej „Wdechy 2017”. Wszystkie te nagrody są potwierdzeniem, że działania odpowiedzialne społecznie są stałym elementem codziennej działalności biznesowej firmy.

Działalność społeczna

Programy społeczne realizowane są w większości za pośrednictwem Fundacji Banku Millennium („Fundacja”) i koncentrują się na trzech obszarach:

a) Edukacja finansowa

Fundacja realizuje swój flagowy program Finansowy Elementarz, który skierowany jest do dzieci w wieku przedszkolnym. Rozpoczęty w 2016 r. autorski program edukacji finansowej przedszkolaków został przygotowany i jest realizowany przez pracowników Banku Millennium we współpracy z organizacją pozarządową. Jego celem jest wyjaśnienie najmłodszym, poprzez zabawę, podstawowych pojęć z zakresu finansów. Dzieci uczą się m.in. skąd pochodzą pieniądze, jaka jest ich wartość, do czego służy karta kredytowa i dlaczego warto oszczędzać. Do tej pory odbyły się dwie edycje programu. Łącznie podczas prawie 600 warsztatów realizowanych w ramach programu, zostało przeszkolonych około 15000 dzieci z około 200 przedszkoli w całej Polsce. Program jest realizowany pod patronatem honorowym Ministra Edukacji i Rzecznika Praw Dziecka, co potwierdza jego dużą wartość edukacyjną.

b) Edukacja kulturalna

Jednym z głównych celów Fundacji Banku Millennium jest propagowanie wiedzy o sztuce i sposobach inwestowania w sztukę oraz promocja dorobku młodych polskich artystów. Od kilku lat Fundacja Banku Millennium jest partnerem rankingu młodych polskich artystów oraz wystawy ich prac - Kompas Młodej Sztuki. Podstawową rolą Kompas oprócz edukacji jest działanie na rzecz budowy profesjonalnego rynku sztuki w Polsce. Kolekcjonerzy, artyści, właściciele galerii i domów aukcyjnych oraz inwestorzy traktują ranking jako źródło cennych informacji o pozycji młodych artystów. Fundacja jest również fundatorem nagrody dla laureata rankingu. Wyniki Kompas Młodej Sztuki są corocznie ogłaszane w dzienniku Rzeczpospolita i towarzyszą im artykuły edukacyjne na temat sztuki współczesnej, co pozwala dotrzeć do większej liczby odbiorców.

c) Wolontariat pracowniczy

Fundacja prowadzi program Millantrop, w ramach którego, w drodze konkursu, przyznaje granty na realizację akcji społecznych przez pracowników Banku. Do konkursu mogą być zgłaszane projekty dotyczące edukacji finansowej, rozwoju przedsiębiorczości, projektów międzypokoleniowych oraz projektów dla dzieci i młodzieży, wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ochrony środowiska. Największe szanse na wygraną mają te akcje, w które zaangażuje się wielu wolontariuszy, z których skorzysta największa liczba odbiorców i które będą miały długotrwały wpływ na życie społeczności lokalnej. Program realizowany jest od 2016 roku i łącznie wzięło w nim udział 312 wolontariuszy (pracowników Banku, ich rodzin i znajomych) realizując 11 projektów na rzecz szkół, placówek opiekuńczych, dzieci i młodzieży oraz ochrony środowiska.

Sponsoring kultury

Działalność w obszarze kultury stanowi już od blisko 30 lat ważną część działań społecznych Banku Millennium. Planowana jest ona w oparciu o średnioterminowe plany działania i następujące założenia:

- preferowana jest współpraca w ramach programów wieloletnich, o jasno opisanych celach,
- wspierane programy powinny mieć szeroki odbiór społeczny i być dostępne także za pośrednictwem mediów,
- partnerami w realizacji programów kulturalnych powinny być przede wszystkim instytucje kultury, organizacje pozarządowe oraz media.

Bank Millennium wspiera przedsięwzięcia kulturalne o zasięgu ogólnopolskim, ale i lokalnym. Jest mecenasem kultury 360°, ponieważ promuje sztukę w niemal wszystkich jej formach, m.in.: muzykę, malarstwo, rzeźbę, film, teatr, fotografię, literaturę i performance. Bank Millennium sięga po kulturę niszową i popularną. Jest z założenia partnerem długodystansowym. Przez 17 lat fundował nagrodę dla wybitnych twórców kultury „Złote Berło”. 11 lat „Perła Millennium” – wspólnego programu Banku i TVP, którego celem była produkcja, promocja i prezentacja na antenie TVP wydarzeń artystycznych z kręgu kultury wysokiej. Od 15 lat sponsoruje Międzynarodowy Festiwal Jazzu Tradycyjnego Old Jazz Meeting „Złota Tarka”. Od 6 lat jest z festiwalem muzyki współczesnej „Sacrum Profanum”, a od 5 lat z Gdańskim Festiwalem Muzycznym; ponad 5 lat z Bella Skyway Festival – multimedialnego widowiska przygotowanego przez międzynarodowe grono artystów. Przez 7 lat był związany z Festiwalem „Dwa Teatry”, wspierał także Festiwal Mozartowski w Warszawskiej Operze Kameralnej i wiele innych.

Najważniejszy projekt kulturalny, którego mecenasem jest Bank to Millennium Docs Against Gravity Film Festival. To największy festiwal światowego filmu dokumentalnego w Polsce oraz imprezy mu towarzyszące (warsztaty, dyskusje i koncerty). W 2017 r. projekcje i imprezy festiwalowe w ramach festiwalu odbyły się w 26 miastach w Polsce. Bank Millennium jest partnerem Millennium Docs Against Gravity od 12 lat. W 2016 roku objął mecenat tytularny nad festiwalem.

Wspieranie rozwoju innowacyjności

W ramach działalności społecznej Bank Millennium analizuje trendy dotyczące innowacyjności w otoczeniu rynkowym. Eksperti z Banku corocznie opracowują raport „Indeks Millennium – Potencjał Innowacyjności Regionów”, który opisuje dysproporcje w rozwoju innowacyjności w polskich województwach. Jako partner strategiczny konkursu dla firm „Orły Innowacji” promowany jest także rozwój innowacyjności w polskiej gospodarce.

Bank Millennium jest Partnerem Strategicznym konkursu „Orzeł Innowacji” od 2015 roku. Głównym celem konkursu jest wyłonienie i nagrodzenie przedsiębiorstw, które prowadzą prace badawczo-rozwojowe, wprowadzając na rynek nowe produkty i usługi, osiągając dzięki nim

sukcesy biznesowe. W tym roku wyboru zwycięzców dokonała kapituła konkursu, składająca się z przedstawicieli partnerów inicjatywy, m.in.: Banku Millennium, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Politechniki Warszawskiej oraz Agencji Rozwoju Przemysłu, pod przewodnictwem organizatora konkursu, dziennika „Rzeczpospolita”.

Raport „Indeks Millennium – Potencjał Innowacyjności Regionów” jest raportem autorstwa ekspertów z Banku Millennium i był wkładem do włączenia się w publiczną debatę na temat czynników warunkujących rozwój regionów w Polsce oraz zmniejszających nierówności między nimi. W 2017 roku ukazała się druga edycja raportu. Zawiera ona analizę czynników sprzyjających i hamujących rozwój innowacyjności w każdym z polskich województw. Raport został wzbogacony o komentarze szerokiego grona ekspertów – ekonomistów, akademików i praktyków, szefów najbardziej innowacyjnych firm oraz instytucji rządowych. Jest przez to wartościową publikacją i źródłem wiedzy dla władz samorządowych na temat wyrównywania szans regionów w Polsce.

Wspieranie edukacji akademickiej

Bank od lat angażuje się w życie środowiska akademickiego dając studentom i absolwentom szansę rozwijania kompetencji, zainteresowań oraz zdobycia pierwszego doświadczenia zawodowego. Stałymi elementami oferty Banku jest program płatnych praktyk „Millennium Bankers”, cyklicznie realizowane programy rozwojowe „Expert Start-up” oraz bezpłatne szkolenia i warsztaty.

Bank współpracuje również z uczelniami wyższymi. W 2017 roku kontynuowana była współpraca z SKNem Statystyki SGH w Warszawie, z którym realizowane były m.in. konferencje i warsztaty. W tym roku Bank Millennium stał się również członkiem Klubu Partnerów SGH, dzięki czemu stał się kluczowym partnerem uczelni. Reprezentacja firmy bierze udział w spotkaniach Rady Klubu Partnerów SGH, na których omawiane są elementy strategii uczelni czy możliwości kształcenia studentów w zakresie kluczowych kompetencji. Owocem współpracy będzie także otwarcie pierwszej akademickiej przestrzeni coworkingowej, która będzie wspierała rozwój przedsiębiorczości wśród zainteresowanych studentów wszystkich rodzajów studiów.

Raportowanie działalności CSR

Informacje dotyczące realizacji przez Bank zasad społecznej odpowiedzialności biznesu (z ang. CSR – Corporate Social Responsibility) znajdują się w części niefinansowej Raportu Roczno Banku Millennium za rok 2017. Raport zostanie przygotowany zgodnie z wytycznymi znowelizowanej Ustawy o Rachunkowości oraz międzynarodowymi wytycznymi raportowania Global Reporting Initiative Sustainability Guidelines (GRI G4). W raporcie zaprezentowane zostaną kluczowe aspekty wpływu Banku na zrównoważony rozwój ekonomiczny, społeczny i środowiskowy w odniesieniu do głównych grup interesariuszy: Klientów, Pracowników, Akcjonariuszy, Partnerów Biznesowych, Społeczeństwa oraz Środowiska Naturalnego.

Ocena Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza ocenia akcje społeczne, sponsoringowe i edukacyjne prowadzone przez Bank jako racjonalne i społecznie użyteczne, stanowiące nie tylko bezpośrednie wsparcie finansowe dla realizowanych projektów, ale również wnoszące pozytywny wkład w rozwój kultury, edukacji i gospodarki. W ocenie Rady Nadzorczej taka postawa buduje pozytywny wizerunek i budzi zaufanie do Banku jako instytucji finansowej, koncentrującej się nie tylko na maksymalizacji osiąganego zysku, lecz również realizującej zasady społecznej odpowiedzialności biznesu.

5. Sprawozdanie z oceny łącznego sprawozdania Zarządu z działalności Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. oraz sprawozdań finansowych Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za rok obrotowy 2017, jak również wniosku Zarządu dotyczącego podziału zysku za rok obrotowy 2017

Działając na podstawie art. 382 § 3 Kodeksu spółek handlowych oraz § 17 ust. 3 Statutu Banku, Rada Nadzorcza, na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2018 roku, przeprowadziła ocenę przedłożonego przez Zarząd: (I) sprawozdania finansowego Banku za rok 2017, (II) sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku za rok 2017, (III) łącznego sprawozdania Zarządu z działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku za rok 2017 r. Rada Nadzorcza zapoznała się również z opinią biegłego rewidenta w odniesieniu do powyższych dokumentów. Na tej podstawie Rada Nadzorcza uznaje, że zarówno sprawozdanie finansowe Banku za rok 2017 oraz sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku za rok 2017, jak i łączne sprawozdanie Zarządu z działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku za rok 2017, sporządzone zostały prawidłowo pod względem merytorycznym i formalnym, są zgodne ze stanem faktycznym i księgami oraz oddają rzetelnie stan wyników finansowych i działalność Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku w roku obrotowym 2017.

Rada Nadzorcza rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu Banku przyjęcie powyższych dokumentów w wersji przedłożonej przez Zarząd wraz z opinią biegłego rewidenta.

Rada Nadzorcza ocenia za zasadny wniosek Zarządu Banku w sprawie podziału zysku netto Banku za rok 2017 w kwocie 648.945.143,38 zł w taki sposób, że zysk ten w całości zostanie przeznaczony na kapitał rezerwowy. Powyższy wniosek Zarządu Banku wynika ze stanowiska Komisji Nadzoru Finansowego z 24 listopada 2017 r. dotyczącego polityki dywidendowej. Opierając się na stanowisku KNF, Zarząd Banku przedstawi wobec Walnego Zgromadzenia Banku propozycję zatrzymania całego zysku netto wypracowanego w roku 2017 w kapitałach własnych Banku.

Wziąwszy powyższe pod uwagę, a w szczególności stanowisko KNF, oraz mając na względzie fakt, że silna baza kapitałowa zapewnia właściwe wsparcie biznesu i stanowi ochronę w przypadku pogarszającej się sytuacji makroekonomicznej i regulacyjnej, Rada Nadzorcza jednogłośnie rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu przyjęcie przedmiotowego wniosku Zarządu.

6. Ocena sytuacji Banku Millennium S.A. w 2017 r. z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej, systemu zarządzania ryzykiem, zapewnienia zgodności oraz funkcji audytu wewnętrznego

Niniejsza część Sprawozdania stanowi ocenę sytuacji Banku wyrażaną przez Radę Nadzorczą, w nawiązaniu do wymogów Zasady II.Z.10.1. Dobrych praktyk.

Rada Nadzorcza, w celu dokonania właściwej oceny sytuacji Banku w roku 2017, zapoznała się i poddała wnikliwej analizie m.in. niżej wymienione parametry, odnoszące się do podstawowych obszarów działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku:

Najważniejsze dane finansowe i biznesowe dotyczące wyników Grupy Kapitałowej Banku za rok 2017 przedstawiają się następująco:

- zysk netto Grupy Kapitałowej Banku wyniósł 681 mln PLN i był wyższy o 31% r/r po korekcie o pozycje jednorazowe 2016 r. (tak korzystny wynik Grupy Kapitałowej Banku

- osiągnięty w 2017 r. pochodzi w przeważającej mierze z wyniku samego Banku, który osiągnął zysk netto w wysokości 649 mln PLN),
- wskaźnik ROE, wyznaczający stopę zwrotu z kapitału własnego, na poziomie 9,3%,
 - roczny wskaźnik koszty/przychody na poziomie 45,8%,
 - dochód z działalności podstawowej wzrósł o 12,3% r/r,
 - wynik z tytułu odsetek netto wzrósł o 11,6% r/r,
 - wynik z tytułu prowizji netto wzrósł o 14,2% r/r,
 - wskaźnik kredytów zagrożonych utratą wartości na stabilnym poziomie 4,6% przy pokryciu rezerwami w wysokości 67%,
 - koszt ryzyka na poziomie 54 p.b.,
 - wskaźnik kredyty/depozyty na niskim poziomie 82%,
 - wysoki wskaźnik kapitałowy (TCR) Grupy na poziomie 22% wspomagany emisją kapitału Tier 2 o wartości 700 mln PLN,
 - wysoki wskaźnik CET1: 20% (bez zysku roku 2017),
 - TCR 3,5 p.p., a Tier 1 ok. 5 p.p. powyżej nowych minimalnych progów kapitałowych,
 - wzrost liczby aktywnych klientów netto w okresie 3 lat wyniósł 351 tys. (cel: 300 tys.),
 - udział w rynku depozytów detalicznych wyniósł 5,7%,
 - konsekwentnie najwyższe miejsca w rankingach jakości obsługi i NPS (Net Promoter Score),
 - stały wzrost wykorzystania kanałów cyfrowych: 1,1 mln aktywnych użytkowników,
 - wzrost produktów inwestycyjnych o 26% r/r dzięki bardzo dobrym wynikom rynku kapitałowego,
 - sprzedaż pożyczek gotówkowych na poziomie 2,3 mld PLN,
 - przyspieszenie sprzedaży kredytów hipotecznych w złotych do poziomu 2,5 mld PLN,
 - wzrost kredytów dla przedsiębiorstw o 12% r/r,
 - wzrost sprzedaży faktoringu i leasingu w skali roku o 15%,
 - ponownie najwyższe miejsce w rankingu „Przyjazny Bank Newsweek’a 2017”,
 - pierwsze miejsce w badaniu satysfakcji klientów przeprowadzonym przez ARC Rynek i Opinia,
 - nagroda „Przełomowa współpraca w zakresie usług finansowych” od BAI Global Innovation za rozwiązanie umożliwiające dostęp do usług e-administracji,
 - nagroda Euromoney dla najlepszego banku w zakresie Społecznej Odpowiedzialności Biznesu w Europie Środkowo-Wschodniej.

Mając powyższe na uwadze, Rada Nadzorcza ocenia, iż w roku 2017 Bank osiągnął po raz kolejny bardzo dobre wyniki we wszystkich segmentach działalności i zrealizował najważniejsze cele strategiczne zaplanowane na lata 2015 – 2017. Wzrosła liczba aktywnych klientów detalicznych, w tym korzystających z bankowości mobilnej, zwiększeniu uległ udział w rynku depozytów detalicznych, wzrósł portfel kredytów detalicznych, w tym hipotecznych w PLN, zwiększyła się też liczba kart płatniczych. Trend wzrostowy zanotowany został również w segmencie bankowości przedsiębiorstw - w zakresie portfela kredytów, depozytów, w leasingu i faktoringu. Bank kontynuuje proces cyfryzacji, co pozwala na rozwój bankowości internetowej i mobilnej, w tym oferowanie klientom innowacyjnych rozwiązań i udogodnień, zarówno związanych z produktami finansowymi, jak i ułatwiających rozwiązywanie problemów dnia codziennego, przykładowo poprzez wspieranie polskiej e-administracji czy rozwój platformy smartshoppingowej. Bank kładzie również duży nacisk na jakość świadczonych usług, co znalazło swoje odzwierciedlenie w uzyskanych nagrodach i wyróżnieniach. Oprócz działalności finansowej, na uznanie zasługuje również zaangażowanie Banku w przedsięwzięcia kulturalne, edukacyjne i społeczne. W 2017 roku Bank zapłacił blisko 600 mln zł podatków i innych świadczeń publicznych. Rada Nadzorcza stwierdza, że osiągnięte dobre wyniki, korzystne wskaźniki kapitałowe i płynnościowe oraz prowadzony ścisły monitoring kosztów stanowią solidną bazę pod dalszy rozwój Banku w kolejnych latach zgodnie z celami zaplanowanymi w strategii przyjętej na lata 2018 – 2020.

Po wnikliwym zapoznaniu się ze sprawozdaniem finansowym i wynikami Banku Millennium S.A. oraz Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. w 2017 r. oraz z planami

strategicznymi na kolejne lata, Rada Nadzorcza pozytywnie oceniła sytuację finansową Banku i Grupy oraz perspektywy ich dalszej działalności.

Rada Nadzorcza, osobiście oraz za pośrednictwem Komitetu Audytu Rady, na bieżąco monitoruje jakość systemu kontroli wewnętrznej jak również należyte wypełnianie swoich funkcji przez Departament Audytu Wewnętrznego. Między innymi w 2017 r. został dokonany wybór audytora Banku Millennium S.A. - w związku z rekomendacją Komitetu Audytu, Rada Nadzorcza dokonała wyboru PwC jako firmy audytorskiej Banku i Grupy Kapitałowej Banku na rok 2018.

Uwzględniając prowadzone czynności nadzorcze i oceniając na podstawie racjonalnych przesłanek, Rada Nadzorcza zapewnia, że system kontroli wewnętrznej jako całość, włącznie z systemem zarządzania ryzykiem, zapewnieniem zgodności, systemem informacji i komunikacji oraz funkcją audytu wewnętrznego, skutecznie i właściwie odpowiada wymogom regulacyjnym i, będąc sprawnie zarządzanym, jest adekwatny do rozmiaru Banku oraz do ekspozycji na ryzyka związane z działalnością prowadzoną przez Bank i Grupę Kapitałową Banku Millennium S.A.

Rada Nadzorcza z satysfakcją odnotowuje bardzo dobre wyniki finansowe i biznesowe Banku Millennium S.A. i Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za rok 2017 i pragnie podkreślić bardzo dobrą współpracę z Zarządem Banku, opartą na efektywności oraz transparentnym przepływie informacji. Rada niniejszym składa wyrazy uznania dla Zarządu i pracowników Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A., dziękując za owocną i produktywną współpracę w kolejnym roku oraz za dalsze wzmocnienie pozycji Banku na polskim rynku finansowym.

[Podpisy członków Rady Nadzorczej Banku]